

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Milana Podhrázkého a soudkyň Olgy Stránské a JUDr. Věry Šimůnkové ve věci **žalobkyně: Mgr. K. V. W.**, bytem X, zastoupené Mgr. Jiřím Kučerou, advokátem se sídlem Dlouhá 727/39, Praha 1, proti **žalovanému: město L. n. L.**, se sídlem X, zastoupenému JUDr. Petrem Drábkem, advokátem se sídlem Podolecká 214, Benátky nad Jizerou, **o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,**

t a k t o :

- I.** Žaloba **s e z a m í t á.**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobou podanou ke zdejšímu soudu se žalobkyně domáhala určení nezákonnosti zásahu městské policie žalovaného (dále jen „městská policie“) do jejích práv, který se odehrál na náměstí v L. n. L. a v budově služebny městské policie v noci ze dne 27. 5. 2016 na 28. 5. 2016, a spočíval v:

- a) neoprávněné výzvě k prokázání totožnosti a předvedení na služebnu městské policie,
- b) neoprávněném použití donucovacích prostředků, zejména, hmatů, chvatů a pout vůči žalobkyni, a jejím zadržení po dobu cca 2 hodin na služebně městské policie.

II. Obsah žaloby a doplnění žaloby

V žalobě a jejím následném rozsáhlém doplnění ze dne 15. 8. 2016 žalobkyně předně uvedla, že se dne 27. 5. 2016 účastnila festivalu „L. žije“, a to společně se svým manželem (H. V.) a synem (M. M.). Syn chtěl na festivalu zůstat se žalobkyní až do konce programu, tj. do půlnoci. Pro případ, že by mu byla zima nebo se mu chtělo spát, si vzal deku. Přibližně ve 23.00 hod. si šel zabalený do deky odpočinout na nedalekou lavičku. V té době ještě nechtěl jít ke známým, kteří bydlí cca 5 minut od místa konání festivalu, a u nichž byl také dospělý bratr syna žalobkyně (M. N.). Syn žalobkyně následně na lavičce usnul a před půlnocí jej probudila strážnice městské policie, která se syna dotázala, kde má matku. Ten jí odpověděl, že se nachází na náměstí a po chvíli ji našel. Oznámení o přestupku ze dne 30. 5. 2016 sice uvádí, že žalobkyně si syna vůbec nevšimla a následně ho odstrkovala, toto tvrzení se však nezakládá na pravdě. Žalobkyně na něj reagovala okamžitě a bez negativních projevů. Strážnice poté vyzvala žalobkyni k předložení občanského průkazu. Na dotaz žalobkyně, z jakého důvodu, strážnice uvedla, že syn spal na lavičce. Žalobkyně oponovala, že to není důvodem pro její legitimaci a předložení průkazu odmítla. Strážnice následně vyzvala žalobkyni, aby ji následovala na nedalekou služebnu městské policie, kam žalobkyně dobrovolně odešla. Záležitost se smírně nevyřešila a strážnice zabránila žalobkyni v odchodu ze služebny. V reakci na toto omezení žalobkyně vystoupila na okno a začala volat na přihlížející, aby je upozornila na své zadržení. Strážníci žalobkyni sundali z parapetu, přičemž došlo ke stržení žaluzií. Ačkoliv kromě stržené žaluzie nebyly na služebně spáchány žádné škody a žalobkyně byla spoutána, strážníci ji fyzicky napadali, přičemž byla také sražena na zem. Žalobkyně se pouze snažila získat pozornost přihlížejících bez úmyslu způsobit škodu. Ke zničení žaluzie došlo až v důsledku zásahu strážníků. Následně zmíněná strážnice prohledala kabelku žalobkyně a přes její nesouhlas z ní vyndala občanský průkaz. Ten nebyl nalezen náhodně při hledání zbraně, kterou by mohla žalobkyně strážníky ohrozit, jak uvádí citované oznámení, ale až po důkladném prohledání peněženek. Před služebnou se mezitím shromáždilo cca 5-8 lidí, kteří na strážníky pokřikovali, ať žalobkyni pustí. Strážníci za účelem jejich kontroly přivolali Policii ČR a jeden z jejich příslušníků fyzicky napadl mimo jiné manžela žalobkyně. Žalobkyně byla následně po cca dvou hodinách strávených na služebně propuštěna. Neoprávněný zásah do svých práv shledává žalobkyně v postupu strážníků, který byl v rozporu se základními povinnostmi a zásadami činnosti městské policie stanovenými zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii (dále jen „zákon o obecní policii“), v neoprávněném požadavku na prokázání totožnosti, předvedení a užití donucovacích prostředků a pout, čímž bylo zasaženo zejména do práva na nedotknutelnost osoby a jejího soukromí a do práva osobní svobody. Žalobkyně dodala, že proti zásahu městské policie i Policie ČR podala stížnost ke Generální inspekci bezpečnostních sborů.

Ve vztahu k oprávnění požadovat prokázání totožnosti a předvedení žalobkyně předně poukázala na to, že oprávnění strážníka městské policie požadovat prokázání totožnosti je upraveno v § 12 zákona o obecní policii. Podle zmíněné strážnice byl v případě žalobkyně důvod pro výzvu k prokázání totožnosti takový, že její syn spal na lavičce. Podle vyjádření ředitele městské policie v článku uveřejněném v týdeníku Respekt pak byl proti žalobkyni veden zákrok, tedy byla vyzvána k předložení občanského průkazu dle § 12 odst. 2 písm. a) citovaného zákona. K otázce provedení zákroku nebo úkonu pak žalobkyně poukázala na § 7 téhož zákona s tím, že jí nebyl sdělen žádný trestný čin, přestupek, ani jiný správní delikt, kterého by se měla dopouštět, nebo z jejichž páchání by měla být důvodně podezřívána. Žalobkyně proto důvodně odmítala předložit občanský průkaz, neboť pro takový požadavek nebyly naplněny zákonné předpoklady. Žalobkyně ani jiní účastníci festivalu nepáchali žádné výtržnosti, nejednali agresivně, ani nedávali žádný jiný důvod pro podezření z páchání trestných činů, přestupků či jiných správních deliktů. Žádný důvod pro vedení zákroku nebo úkonu proti žalobkyni pak není uveden ani ve zmíněném oznámení o přestupku. Jediným

přestupkem, kterého se měla žalobkyně dopustit, je neuposlechnutí výzvy, ke kterému však došlo až poté, co byl bezdůvodně zahájen zákrok (úkon), a přestupek proti majetku, jehož se měla dopustit stržením žaluzie na služebně, tj. také až po zahájení zákroku vůči ní. Z uvedeného plyne, že nebyl naplněn zákonný důvod pro vedení zákroku, úkonu, ani jiného opatření a nemohla proto být naplněna ani podmínka pro výzvu k prokázání totožnosti. Po odmítnutí předložení občanského průkazu byla žalobkyně předvedena na služebnu městské policie, a to pravděpodobně dle § 13 odst. 1 zákona o obecní policii. Vzhledem k tomu, že nebyly naplněny zákonné podmínky pro požadavek k prokázání totožnosti, nemohl být naplněn ani důvod k předvedení. Ve vztahu k použití donucovacích prostředků a její prohlídce žalobkyně připomněla, že i přes nezákonnost předvedení se strážníky dobrovolně odešla na služebnu. I přes kooperaci jí však zamezili v odchodu a následně proti ní použili donucovací prostředky, a to konkrétně hmaty, chvaty a pouta. Donucovací prostředky je přitom dle § 18 odst. 2 zákona o obecní policii strážník oprávněn použít pouze v souladu s tímto ustanovením a před jejich použitím je dle § 18 odst. 3 téhož zákona povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání slovy „jménem zákona“ s výstrahou (to neplatí pouze, je-li ohrožen jeho život nebo zdraví anebo život nebo zdraví jiné osoby a zákrok nesnese odkladu). Pro použití pout pak citovaný zákon v § 18a stanoví další zvláštní pravidla. Zákon klade jako základní podmínku použití donucovacích prostředků ochranu bezpečnosti osob, majetku nebo bránění výtržnosti, rvačce či jinému jednání narušujícímu veřejný pořádek. Žádná z těchto podmínek však naplněna nebyla. Žalobkyně doprovodila strážníky na služebnu dobrovolně a nedopouštěla se žádného jednání, které by použití donucovacích prostředků odůvodňovalo. Žádný z přítomných strážníků žalobkyni ani před použitím donucovacích prostředků nepoučil o tom, že proti ní budou použity. Naplněn nebyl ani žádný z důvodů užití pout dle § 18a citovaného zákona, neboť žalobkyně nebyla přistižena při trestném činu ani bezprostředně poté; nebyly splněny podmínky pro její předvedení a i kdyby splněny byly, nekladla žádný odpor. Žalobkyně nikoho nenapadala, neohrožovala vlastní život, nepoškozovala cizí majetek ani se nepokoušela o útěk. Pouze se pokusila upozornit na situaci přihlízející účastníky festivalu, přičemž ke stržení žaluzií došlo až v důsledku použití donucovacích prostředků. K tomu žalobkyně dodala, že strážník městské policie je dle § 14 zákona o obecní policii oprávněn přesvědčit se, zda osoba, kterou předvádí, omezuje na osobní svobodě nebo proti které směřuje zákrok z důvodu jejího agresivního chování, nemá u sebe zbraň. Prohlídka osobních věcí žalobkyně však zcela evidentně nesledovala účel hledání zbraně, jak vyžaduje zákon, a byla zaměřena převážně na peněženky a tašky na doklady. Zejména za situace, kdy při prohlídce byly důkladně prohlíženy jednotlivé přihrádky na doklady a karty v peněženkách, je zřejmé, že se nemohlo jednat o prohlídku za účelem hledání zbraní. Strážnice zcela cíleně hledala občanský průkaz. Taková osobní prohlídka je však zcela v rozporu se zákonem, který takovou pravomoc strážníkům městské policie nepřiznává. Každý strážník je dle § 6 odst. 1 zákona o obecní policii povinen při provádění zákroků a úkonů k plnění úkolů obecní policie dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní a nepřipustit, aby osobám v souvislosti s touto činností vznikla bezdůvodná újma a případný zásah do jejich práv a svobod překročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného zákrokem nebo úkonem. Podle žalobkyně použití hmatů, chvatů a pout proti její osobě za situace, kdy se na služebnu dostavila dobrovolně, bylo zcela nepřiměřené účelu sledovaného úkonem strážníků (snahou o její legitimaci) a nepřípustně tak zasáhlo do jejich práv, cti, vážnosti a důstojnosti. Zcela neadekvátní je rovněž délka zadržení dosahující cca dvou hodin, neboť účel zadržení, tj. zjištění totožnosti, byl naplněn téměř bezprostředně po předvedení a důvod jejího předvedení a zadržení tak již pominul.

Žalobkyně shrnula, že nebyly splněny podmínky pro zjišťování její totožnosti, ani pro její předvedení, nezákonná byla též prohlídka žalobkyně a jejích věcí. Ve shora uvedeném

žalobkyně spatřuje nezákonný zásah do svého práva na nedotknutelnost osoby a jejího soukromí zaručeného čl. 7 Listiny, práva na ochranu před zasahováním do soukromého života zaručeného čl. 10 odst. 2 Listiny a práva na ochranu před neoprávněným shromažďováním údajů o své osobě zaručeného čl. 10 odst. 3 Listiny. Právo na soukromí přitom žalobkyni zaručuje mimo jiné ochranu před neoprávněnými zásahy ze strany veřejné moci i na veřejných prostranstvích. Omezení tohoto práva mohou být v souladu s čl. 4 odst. 2 Listiny stanovena pouze zákonem, přičemž zákon taková omezení stanovuje v příslušných ustanovení zákona o obecní policii, ten však byl porušen. Jednáním strážníků městské policie byl zároveň porušen čl. 2 odst. 2 Listiny. Použití donucovacích prostředků a nepřiměřeně dlouhé zadržení žalobkyně pak bylo taktéž zcela v rozporu s citovaným zákonem a jednalo se o nezákonný zásah do práva na nedotknutelnost osoby zaručeného čl. 7 Listiny, práva na osobní svobodu zaručeného čl. 8 Listiny, a práva na zachování lidské důstojnosti, osobní cti a dobré pověsti zaručeného v čl. 10 Listiny. Nezákonnost daného zásahu je dána nejen v případě, pokud by byl požadavek na prokázání totožnosti a předvedení na služebnu nezákonný, ale o nezákonný zásah by se jednalo rovněž v případě, kdy by předvedení žalobkyně bylo po právu. Žalobkyně dále připomněla, že respekt k lidské důstojnosti a její ochrana je samotným základem všech úvah jak o postavení jednotlivce ve vztahu ke státní moci, tak ve vztahu soukromých osob navzájem. K tomu poukázala na nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2268/07 a dodala, že povinnost dbát lidské důstojnosti a cti osob strážníkům explicitně ukládá rovněž § 6 zákona o obecní policii. Spoutání žalobkyně, aniž by k tomu byly naplněny zákonné důvody, a to navíc za situace, kdy se na služebnu dostavila zcela dobrovolně, a následné hrubé fyzické zacházení, považuje žalobkyně za extrémní zásah do svého práva na lidskou důstojnost. Ten byl akcentován tím, že strážníci v zásahu pokračovali i přes protesty přihlížejících a s žalobkyní zacházeli hrubě a nedůstojně, a to dokonce i před jejím nezletilým synem. Veřejnost zásahu do práv žalobkyně tak výrazně přispěla k poškození jejího dobrého jména a pověsti. Tento zásah pak trval cca dvě hodiny, což ještě více prohloubilo jeho intenzitu. Žalobkyně dále poukázala na to, že uvěznění je typickým případem zbavení osobní svobody, před nímž chrání čl. 8 Listiny. Právo na osobní svobodu pak chrání žalobkyni rovněž proti nezákonnému krátkodobému zadržení strážníky městské policie. Právo na osobní svobodu je přitom zdrojem všech ostatních základních práv a svobod. Spoutání a její zadržení na dobu cca dvou hodin považuje žalobkyně za nepřipustný zásah do svého práva na osobní svobodu. Ve svém spoutání bez splnění zákonných důvodů a následném hrubém fyzickém zacházení pak spatřuje též nezákonný zásah do svého práva na nedotknutelnost osoby dle čl. 7 Listiny. Žalobkyně pak závěrem nad rámec shrnutí výše již uvedeného dodala, že alarmující je především fakt, že městská policie nejednala tak, aby ochránila jejího syna, který po předvedení žalobkyně na služebnu a jejím zadržení zůstal na náměstí sám pouze s jejími známými. Poukázala na to, že jeden ze strážníků městské policie se známých žalobkyně dotázal, zda mohou syna prozatím pohlídat. Na otázku, zda nevadí, že jsou také opilí, odvětil strážník, že to je v pořádku. Žalobkyně tak považuje skutečnost, že proti ní byl veden zásah z důvodu, že byla se synem na festivalu opilá, přičemž však strážníci nechali jejího syna s cizími, rovněž opilými lidmi, za zcela absurdní projev svévole veřejné moci, kdy strážníci nejen, že proti ní postupovali mimo meze své pravomoci, ale navíc vytvořili svým nezákonným zásahem pro jejího syna nebezpečnější situaci, než kdyby k provedení nezákonného zásahu vůbec nepřikročili. S odkazem na nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 289/12 pak uzavřela, že zásah strážníků do jejích práv je nepřipustným projevem svévole veřejné moci.

III. Obsah vyjádření žalovaného

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě poukázal především na to, že žalobkyni byla naměřena hodnota alkoholu v dechu 2,62 ‰. Žalobkyně dle žalovaného sama porušila řadu ustanovení právních předpisů, na které v žalobě odkazuje, neboť byla silně podnapilá. Podle žalovaného porušila § 6 a § 7 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (dále jen „zákon č. 359/1999 Sb.“), a dále i některá ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Žalovaný uzavřel, že činnost jeho orgánů, tedy strážníků městské policie a referentky orgánu sociálně-právní ochrany dětí, byla vedena v zájmu ochrany bezpečnosti nezletilé osoby a byla konána v souladu s platnými zákony.

IV. Obsah repliky žalobkyně a dalšího doplnění žaloby

Žalobkyně v replice k vyjádření žalovaného předně poukázala na to, že skutečnost, že byla pod vlivem alkoholu, bez dalšího nezakládá oprávnění městské policie k nezákonnému zásahu. Nedopustila se žádného protiprávního jednání, které by zakládalo oprávnění k jeho provedení. Irelevanci hladiny alkoholu v dechu žalobkyně nasvědčuje rovněž skutečnost, že na festivalu bylo pod vlivem alkoholu větší množství účastníků, represe městské policie však byla zaměřena výhradně proti ní. Upozornila dále na to, že žalovaným citovaná ustanovení zákona č. 359/1999 Sb. neobsahují žádné povinnosti, které by mohla porušit a jejichž porušení by zakládalo oprávnění městské policie zasáhnout. Pokud pak jde o žalovaným zmiňovaná ustanovení občanského zákoníku, k tomu uvedla, že žádným způsobem svoji povinnost zajištění morálního a hmotného prospěchu dítěte neporušila. Ve skutečnosti, že syn s ní byl v pátek v noci na hudebním festivalu konajícím se na náměstí a jen pár minut od domova, nemohla žádným způsobem jeho morální ani hmotné zajištění ohrozit. Daného festivalu se její syn účastnil dobrovolně, na festival se těšil a chtěl na něm být. Účast na festivalu nebyla v rozporu se zájmy jejího syna, naopak v jeho vlastním zájmu. Skutečnost, že na hudebním festivalu požívala alkohol, aniž by se dopouštěla jakéhokoli protiprávního jednání, pak nemohla být ani porušením povinnosti dle § 884 občanského zákoníku. Žalobkyně se tedy porušení žádné z žalovaným uváděných povinností nedopustila. I kdyby se však dopustila, městská policie nemá bez dalšího žádné zákonné oprávnění k posuzování dodržování uvedených povinností a vymáhání jejich plnění. Skutečnost, že městská policie sama dovozuje, že žalobkyně porušuje ustanovení občanského zákoníku o rodičovských povinnostech, a následně uplatňuje prostředky represe vůči žalobkyni, aniž by se ta dopouštěla protiprávního jednání, je nepřijatelným projevem libovůle. Žalobkyně odmítla i tvrzení, že sporný zásah byl veden v zájmu ochrany jejího syna.

Žalobkyně následně soudu dne 24. 5. 2017 doručila ještě další doplnění žaloby, v němž poukázala na vnitřní rozpornost tvrzení městské policie (resp. jejích strážníků a ředitele). Úřední záznam ze dne 17. 8. 2016 uvádí, že žalobkyně odmítla prokázat svou totožnost i přes opakovanou výzvu dle § 12 odst. 2 písm. b) zákona o obecní policii. Totéž prohlásil ve svědecké výpovědi v přestupkovém řízení ředitel městské policie. Žalobkyni však do dnešního dne nebylo sděleno, z jakého trestného činu, přestupku nebo jiného správního deliktu měla být podezřelá. Svědecká výpověď strážnice A. Z., která zásah proti žalobkyni prováděla, pak uvádí důvod k prokázání totožnosti odlišný, a to provádění zákroku proti žalobkyni. Tento důvod uvedl rovněž ředitel městské policie v článku uveřejněném v týdeníku R. Zákon jako důvod k prokázání totožnosti provádění zákroku nezná, umožňuje však požadovat prokázání totožnosti po osobě, vůči které strážnice prováděla úkon k plnění úkolů obecní policie. Žalobkyni však nebyl sdělen důvod, pro který by proti ní měl být veden zákrok, resp. prováděn úkon k plnění úkolu městské policie. Jako další důvod pak strážnice v téže výpovědi uvádí, že prokázání totožnosti souviselo s požadováním vysvětlení. Tento důvod se však objevuje poprvé až v uvedené svědecké výpovědi, přičemž žalobkyni nebyl

dříve sdělen. Z uvedeného je tedy zřejmé, že výpovědi strážníků včetně ředitele městské policie jsou vnitřně rozporné a vzájemně si odporují. Městská policie sama v době provádění zákroku nevěděla, z jakého zákonného důvodu po žalobkyni prokázání totožnosti požadovala. Žalobkyně by přitom totožnost strážníkům prokázala, kdyby jí byl sdělen zákonný důvod. Žalobkyně vědoma si zásady zákonné licence zakotvené v čl. 2 odst. 2 Listiny trvala na jejím dodržení. Skutečnost, že městská policie dodatečně našla důvod, který bylo možné na danou situaci aplikovat, nemůže zpětně nezákonný zásah zlegalizovat. Žalobkyně též poukázala na to, že dle výpovědi ředitele městské policie byla hlídka Policie ČR přivolána za účelem ztotožnění žalobkyně. Ze záznamu je přitom zřejmé, že k přivolání hlídky došlo až poté, co byla žalobkyně prohledána „za účelem nalezení zbraně“ a byl u ní nalezen občanský průkaz. Shodně to uvádí strážnice A. Z. ve své svědecké výpovědi. Podle vyjádření strážníků na místě přitom byla hlídka Policie ČR přivolána za účelem kontroly „davů“, který se utvořil před služebnou, kde přitom stálo současně vždy jen cca 5-8 lidí, přičemž tito lidé nevykazovali znaky agresivního chování. Jednomu z účastníků festivalu - M. K. - strážník městské policie na místě ústně sdělil, že hlídka Policie ČR byla přivolána z důvodu rozbití oken a žaluzií. K žádnému poškození oken však nedošlo a v řízení o přestupku bylo prokázáno, že poškození žaluzií bylo neúmyslné. Důvod pro přivolání hlídky Policie ČR je tedy vnitřně rozporný, neboť jeho účelem mělo být zjištění totožnosti žalobkyně, přičemž ke zjištění totožnosti došlo ještě před přivoláním hlídky.

V. Obsah vyjádření účastníků při jednání u soudu

Žalobkyně při jednání u soudu nad rámec svých písemných podání především poukázala na rozpornost žalovaným uváděných důvodů výzvy k předložení občanského průkazu. V souvislosti s její skutečně provedenou prohlídkou upozornila na paradox, že ač prohlídka byla činěna z důvodu hledání zbraně, městská policie při ní našla občanský průkaz, nikoliv ovšem skládací nůž, který žalobkyně v kabelce měla. Skutečnost, že žalobkyně byla pod vlivem alkoholu, nic nemění na tom, že by se v důsledku toho měla vzdát svých práv a že by orgány veřejné moci mohly do jejích práv zasahovat jinak než v souladu se zákonem. Žalobkynin popisovaný skutkový stav nevyplývá pouze z jejích tvrzení, ale i z dalších podkladů, zejména záznamu ze služebny městské policie. Zdůraznila, že její syn k ní strážníky osobně přivedl, k synovi se hlásila a žádný důvod k jejímu ztotožnění za takových okolností nebyl dán. Za absurdní označila prvotní uváděné důvody k prokázání totožnosti. Strážnice jí sdělila, že má předložit občanský průkaz s odkazem na to, že má nějaká hlášení. Když se žalobkyně ptala jaká, strážnice reagovala slovy: „do toho Vám nic není“ a sdělila jí, že je podezřelá osoba. To žalobkyně nepovažuje za odpovídající zákonné vysvětlení. Důvodem podání dané žaloby pak nebylo pouze to, co se stalo v inkriminovaný den. Žalobkyně se se žalovaným další 2 měsíce pokoušela dohodnout a jednat, přičemž po celou tu dobu neměla k dispozici protokol; žalovaný celou věc neustále protahoval a oddaloval. Žalobkyně dále poukázala na výpověď navrhované svědkyně K. a citovala z e-mailové korespondence s organizátorem daného festivalu. Strážnice městské policie se žalobkyní jednala velmi nevybíravě, byť své jednání tato strážnice opožděně vysvětluje zcela jinak. I pokud by žalobkyně občanský průkaz předložila, celá situace by nemusela skončit, k čemuž poukázala na případ jejího manžela, který jel v L. n. L. na neosvětleném kole a po zastavení strážníkem, kdy neodpověděl na dotaz, u koho zde pobývá, mu v důsledku toho byla vyměřena vyšší pokuta. Dodala, že v L. n. L. se opakují nestandardní postupy městské policie a občané mají obavu z toho se proti takovým postupům bránit. Kdo se proti městské policii vymezí, mohl by mít problém např. se získáním nějakého povolení, které vydává žalovaný. K podání žaloby pak žalobkyni vedly též nepravdivé zprávy, které

o celé události žalovaný uveřejnil. Proti žalobkyni zasahovalo až 5 strážníků a policistů, kteří byli v jeden moment na služebně, a přestože venku bylo cca 5-8 lidí, volali další zásahové vozidlo. Žalobkyně upozornila též na to, že celá situace eskalovala a její manžel musel být převezen s rozbitou hlavou do nemocnice v N., přičemž k jejímu propuštění došlo až po vyjednávání jejího syna a dalších osob s městskou policií. Žalobkyně uzavřela, že úřední záznam a výpovědi strážníků městské policie byly tendenční. Je zřejmé, že na služebně klidně stála a pokusila se zaklepat na okno. Před použitím hmatů a chvatů (resp. pout) od strážníků nezazněla žádná výzva a rovnou k těmto úkonům přistoupili. Sporný zásah nebyl veden snahou poskytnout ochranu dítěti, ale cílem bylo demonstrovat sílu městské policie.

K výzvě soudu, necht' uveďte, zda je napadený zásah - předmět řízení - vymezen jejím písemným návrhem s upozorněním, že předmět řízení musí být dán žalobním petitem, žalobkyně prostřednictvím svého zástupce při jednání u soudu odkázala na písemný žalobní návrh formulovaný v doplnění žaloby ze dne 15. 8. 2016.

Žalovaný při jednání u soudu nad rámec svého písemného vyjádření k žalobě zdůraznil, že žalobkyni bylo dechovou zkouškou naměřeno 2,62 ‰ alkoholu, což znevěrohodňuje její tvrzení. Poukázal na to, že občanskou povinností je podřídit se výzvě k prokázání totožnosti, a to bez ohledu na soukromý názor, zda je taková výzva zákonná. Zasahující strážníci nemohli vědět, že žalobkyně je matkou nezletilého a potřebovali ji ztotožnit. Důraz by měl být přitom při hodnocení dané situace kladen na její skutkové okolnosti, nikoli na formální stránku věci. Dle záznamu ze služebny městské policie vše proběhlo v souladu se zákonem o obecní policii. Žalobkyně vzhledem k naměřenému množství alkoholu nebyla schopna rozpoznat své činy a její tvrzení, že by daná věc předložením občanského průkazu neskončila, označil žalovaný pouze za její hypotézu. Městská policie žalovaného funguje, k její činnosti nejsou žádné stížnosti či připomínky a projednávaný případ byl výjimečnou záležitostí.

VI. Splnění procesních podmínek a vymezení předmětu sporu

Podle § 82 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), „každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný“.

Vzhledem k tomu, že projednávaná žaloba byla podána včas (§ 84 odst. 1 s. ř. s.) a soud neshledal žádné důvody svědčící o její nepřipustnosti, bylo možno přistoupit k posouzení její důvodnosti, a to na základě definičních znaků, které vymezil Nejvyšší správní soud již v rozsudku čj. 2 Aps 1/2005-65. Podle tohoto rozsudku „je ochrana podle § 82 a násl. s. ř. s. důvodná tehdy, jsou-li - a to kumulativně, tedy zároveň - splněny následující podmínky: Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením ("zásahem" v širším smyslu) správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka) a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka), přičemž "zásah" v širším smyslu nebo jeho důsledky musí trvat nebo musí hrozit opakování "zásahu" (6. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout.“ Poslední z uvedených podmínek přitom byla v důsledku novely soudního řádu správního provedené zákonem č. 303/2011 Sb. rozšířena v tom smyslu, že domáhat se lze i určení toho, že zásah byl nezákonný (jak právě

v projednávané věci činí žalobkyně). Při rozhodování o tom, zda zásah byl nezákonný, vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu (§ 87 odst. 1 věty za středníkem s. ř. s.).

V projednávané věci především není sporné, že postup městské policie zcela nepochybně byl veden přímo proti žalobkyni, v důsledku tohoto postupu žalobkyně nepochybně byla přímo zkrácena na svých právech, přičemž se tak stalo pokynem, resp. donucením městské policie (tedy nikoliv rozhodnutím ve smyslu § 65 a násl. s. ř. s.). Z hlediska naplnění výše vymezených podmínek je tedy rozhodné posouzení toho, zda takový zásah (zásahy) městské policie byl či nebyl zákonný (jde tedy o 3. podmínku ze shora uvedených). K tomu soud ještě dodává, že zákonnost postupu městské policie je též jediným referenčním rámcem, jímž může postup žalovaného poměřovat. Jinak řečeno, přestože soudu mohou vyvstat určité pochybnosti o vhodnosti postupu či adekvátnosti chování jednotlivých aktérů v různých fázích průběhu celého sporného incidentu, jedinou otázkou, kterou je oprávněn řešit, je právě a pouze zmíněná (ne)zákonnost postupu městské policie žalovaného.

Pro projednávanou věc je pak dále významné především vymezení předmětu samotného sporu, které v soudním řízení správním s ohledem na dispoziční zásadu určuje vždy žalobce, a to prostřednictvím žalobního návrhu (petitu). V dané věci žalobkyně zásah, určení, jehož nezákonnosti se domáhá, vymezila tak, že tento zásah měl spočívat v neoprávněné výzvě k prokázání totožnosti a předvedení na služebnu městské policie žalovaného, dále v neoprávněném použití donucovacích prostředků (zejména, hmatů, chvatů a pout) vůči žalobkyni a konečně v jejím zadržení po dobu cca 2 hodin na služebně městské policie. Přestože samotná žalobní argumentace obsažená v žalobě, jejích doplněních i v replice k vyjádření žalovaného se týká též dalších postupů městské policie či úkonů Policie ČR, je pro soud určující jak vymezení účastníků daného řízení (žalovaným je město, jehož městská policie vůči žalobkyni zasahovala, tedy pouze jeho činnost může být předmětem zájmu zdejšího soudu), tak v souladu s výše uvedeným též žalobní petit vymezující, čeho se žalobkyně domáhá (tedy vymezení předmětu sporu). Na to ostatně soud s ohledem na podobu žalobní argumentace, v níž žalobkyně mimo žalobní petit popisuje i jiné okolnosti sporného incidentu, další související děje i další zásahy městské policie, žalobkyni při jednání výslovně upozornil. Přestože judikatura Nejvyššího správního soudu s ohledem na specifickou povahu řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem akceptuje určitou modifikaci žalobního petitu ze strany soudu, je tak možné činit pouze za účelem přesnějšího a objektivnějšího popisu zásahu či lepší srozumitelnosti výroku; v žádném případě však tímto způsobem soud nesmí rozšiřovat předmět řízení vymezený právě žalobním návrhem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 2 As 35/2014-109). Není tedy na místě, aby soud za žalobkyni mimo vymezený rámec předmětu sporu domýšlel, které aspekty zásahu městské policie žalovaného by mohly být důvodně označeny za nezákonné, či žalobkyni upozorňoval na to, o jaké další děje lze žalobní návrh doplnit, aby případně mohl být důvodný. Takovým postupem by soud přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci advokáta žalobkyně.

VII. Zjištění soudu na základě provedeného dokazování

Z podkladů, které žalovaný soudu v dané věci předložil, lze poukázat předně na úřední záznam městské policie ze dne 17. 8. 2016, čj. MPL čj. 2016/001869, z něhož mimo jiné plyne, že „v době od 23:40 dne 27. 5. 2016 do 00:20 hodin dne 28. 5. 2016 byla na žádost několika anonymních oznamovatelů provedena opakovaná kontrola dítěte polehávajícího po lavičkách a znaku na H. náměstí Dítě bylo vyzváno k označení rodičů nebo jiného doprovodu Chlapec označil ženu, která byla ve zjevně podnapilém stavu. Zprvu si

příchodu chlapce ani nevšimla, poté ho odstrkovala až do doby, kdy si všimla, že je v přítomnosti hlídky MěP Jmenovaná se dobrovolně dostavila s hlídkou ... na služebnu, kde opakovaně, přes opětovnou výzvu, dle 12 odst. 2 písm. b) z.č. 553/1991 Sb. odmítla ... prokázat svou totožnost. Při provádění tohoto úkonu v místnosti stálé služby se jmenovaná najednou rozeběhla směrem k oknu, kdy vyskočila na dřevěný kryt topení pod oknem a snažila se okno pěstmi rozbít. Při tomto strhla před oknem připevněné žaluzie, které hodila na zem pod okno a tímto je poškodila. Při tomto byla od okna stržena str. K. a str. Z., přičemž byly str. K. v čase 00:30 použity dle § 18 odst. 1 písm. a) hmaty a chvaty a str. Z. byly následně jmenované přiloženy v čase 00:30 dle § 18 odst. 1 písm. d) služební pouta. (...) Žena se neustále i přes to, že měla přiložena pouta, chovala agresivně a snažila se utíkat ke dveřím ze služebny. Následně hlídka u ženy dle § 14 odst. 1) z.č. 583/1991 Sb. provedla prohlídku za účelem přesvědčit se, zda nemá u sebe zbraň, kterou by mohla strážníky ohrozit. Při tomto byl u ženy nalezen OP O věci byla v 00.30 hodin vyrozuměna hlídka OO PČR L. n. L. Ta se na místo dostavila v 00.45 hodin. Jmenovaná při tomto neustále slovně napadala hlídku MěP ... i hlídku OO PČR ... snažila se odejít směrem ke dveřím ze služebny, hlasitě křičela a lehala si na zem. (...) Hlídka OO PČR L. n. L. provedla v 00:58 hodin ... dechovou zkoušku ... která byla pozitivní s výsledkem 2,62 promile. O věci byla dne ... v 00:40 hodin vyrozuměna pracovnice sociálního odboru ... která se dostavila na místo v 00:58 hodin“. Připojené nedatované sdělení podepsané Bc. L. P., velitelem městské policie, se téměř shoduje s citovaným úředním záznamem a nad rámec tohoto záznamu pouze zdůrazňuje, že žalobkyně se dobrovolně dostavila na služebnu, „kde byla několikrát poučena o povinnosti prokázat svou totožnost, neboť je podezřelá ze spáchání trestného činu nebo správního deliktu Ohrožování výchovy dítěte, přes opětovnou výzvu dle 12 odst. 2 písm. b) z.č. 553/1991 Sb. odmítla hlídce prokázat svou totožnost“, přičemž ze služebny byla žalobkyně propuštěna bez závad v čase 02:24 hodin a „doba propuštění je závislá na zjištění všech okolností a zajištění důkazů potřebných pro prokázání protiprávního jednání“.

Součástí žalovaným předložených podkladů je též „zápis o úkonu – záznamu“ Městského úřadu L. n. L., odbor školství, sociálních věcí, zdravotnictví a kultury ze dne 30. 5. 2016, zn. OM: Nom00073/2016 (k němuž je připojen též záznam ze dne 28. 5. 2016 sepsaný se synem žalobkyně a jeho bratrem), podle něhož „... v 00:45 hodin byl přijat hovor na pohotovostním mobilním telefonu, kdy MP ... požadovala přítomnost sociální pracovnice, protože byla zadržena opilá matka na akci "L. žije!" a měla zde svého nezletilého syna asi tak ve věku 10 let, který pospával na lavičkách na náměstí. Po příchodu na služebnu MP bylo zjištěno, že zde je opilá matka, která má ruce svázané pouty, kdy jí bylo naměřeno 2,6 promile alkoholu v dechu, seděla na lavici, neustále vykřikovala a útočila slovně na MP. Před budovou MP bylo několik podnapilých osob, které vykřikovali, že policie mlátí matku, že si to natáčejí a koukali oknem do místnosti MP. Velitel MP sdělil, že zadrželi matku, kdy zjistili, že na znaku města na náměstí leží a pospává nezletilé dítě, které patří k této matce, dítě je ve věku asi 10 let. (...) Na dotaz, kde je nezl. dítě, bylo sděleno, že je venku se sousedkou matky, na chodbě MP byl nezl. M. (...) Nezl. M. souhlasil s tím, že ho převezme jeho bratr M. a postará se o něho. Na OSPOD M. uvedl, že přijel v pátek k matce, kdy společně šli na koncert do podniku "P.", pak se vrátili domů, najedl se a odešel s matkou a jejím manželem na akci ..., která se odehrávala na náměstí, bylo cca 20:00 hodin, kde byl společně s matkou a jejím manželem. Nevlastní bratr pak uvedl, že on byl doma, pekl chleba (...). Po celou dobu se nezl. M. choval bez jakýchkoliv nápadností, byl klidný a celou situací, která byla vyvolána opilostí matky, byl pobavený, projevoval zájem o zásah PČR. Chování M. navozovalo domněnku toho, že je na takové chování matky zvyklý, že často s matkou bývá na podobných akcích. Z místní znalosti nám je známo, že matka často bývá viděna společně se svým manželem a nezl. M. na P., kde je do ranních hodin a to i nezl.

M., který pak pospává na stole nebo místech k sezení. Dne 28. 5. 2016 v nočních hodinách byla matka opět viděna na P. opilá a v přítomnosti svého syna M. “

Dále žalovaný soudu předložil fotografii místnosti (zjevně se jedná o služebnu městské policie), na níž je vidět na podlaze ležící žaluzie pod oknem, které je provizorně zakryto, a dále kopii záznamu Policie ČR o dechové zkoušce na alkohol, kde je jako testovaná osoba uvedena žalobkyně, časový údaj o provedené zkoušce je 28. 5. 2016, 00:58:12, přičemž jako výsledek je zde uvedeno 2,62‰.

Žalovaný dále soudu předložil (shodně jako žalobkyně) záznam z kamery umístěné ve služebně městské policie. Z toho záznamu soud ověřil, že dle časového údaje daného záznamového zařízení dne 28. 5. 2016 v 0.29 hod vchází do služebny žalobkyně a 3 strážníci městské policie. Po chvíli se žalobkyně vydala směrem ven ze služebny, přítomná strážnice se jí ovšem postavila do cesty a následně zavřela dveře služebny, které byly do té doby otevřené. V 0.35 hod. náhle žalobkyně vstoupila na parapet okna, odsunula žaluzie a z jejího pohybu lze vysledovat, že zřejmě hodlala bouchat do okna. V reakci na to přítomná strážnice stáhla žalobkyni z parapetu směrem od okna, ta se přitom zachytila žaluzií, které strhla na zem a v důsledku toho upadla na zem i sama žalobkyně. Po cca 20 vteřinách žalobkyně vstala a opětovně vstoupila na parapet okna, z něhož byla stržena přítomným strážníkem městské policie, který ji na zemi převrátil na břicho a za pomoci uvedené strážnice žalobkyni spoutal. Strážnice se následně přes odpor žalobkyně naklonila nad příruční tašku (kabelku) žalobkyně, z níž po cca 30 vteřinovém hledání vyndala doklad, který odložila na vedlejší kancelářský stůl, kabelku pak přisunula zpět k žalobkyni. Následně žalobkyně zůstala spoutaná na podlaze až do 0.42 hod., kdy se sama zvedla a těsně přistoupila k přilehlému kancelářskému stolu, kde hovořila k osobě, jež není na záznamu vidět. Přítomná strážnice pak žalobkyni zabránila v chůzi směrem ke dveřím a přinutila ji posadit se na sedací soupravu pod oknem, kde ji přinutila setrvat. V čase 0.44 hod. pak vstoupili do služebny 2 příslušníci Policie ČR, kteří převzali doklad (zřejmě o totožnosti žalobkyně), jeden z příslušníků Policie ČR pak u žalobkyně v 0.56 hod. provedl dechovou zkoušku. V 0.58 hod. se pak na služebnu dostavila další osoba (zřejmě se jednalo o zaměstnankyni o Městského úřadu L. n. L., odboru školství, sociálních věcí, zdravotnictví a kultury, viz citovaný záznam výše). Za přítomnosti příslušníků Policie ČR a strážníků městské policie pak žalobkyně na služebně městské policie setrvala až do 2.24 hod., kdy ze služebny odešla.

Fotografie, které žalobkyně k žalobě taktéž přiložila a soud je při jednání taktéž k důkazu shlédl (16 fotografií), zobrazují prostor před služebnou městské policie a pohled do služebny z ulice, ovšem nezachycují pro danou věc relevantní okolnosti a týkají se spíš zásahu Policie ČR v prostoru před služebnou městské policie.

Jak dále plyne z rozhodnutí Městského úřadu L. n. L. ze dne 19. 9. 2016, čj. VV/81463/16/Pro, které žalobkyně soudu předložila a které je dle jejího tvrzení již pravomocné, byla žalobkyně uznána vinnou „z přestupku proti veřejnému pořádku, neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci, § 47 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona, kterého se dopustila tím, že v době od 23.40 hod. dne 27. 05. 2016 do 02.42 hod. dne 28. 05. 2016 na služebně Městské policie L. n. L. (dále jen MěP) ... po výzvách strážníka MěP učiněných v souladu se zákonem odmítla prokázat svou totožnost“. Za tento přestupek jí byla uložena pokuta ve výši 1.000 Kč. V citovaném rozhodnutí městský úřad uvedl, že žalobkyně se uvedeného přestupku prokazatelně dopustila tím, že „po zákonné výzvě učiněné strážníkem městské policie odmítla prokázat svou totožnost. (...) výzva byla činěna opakovaně oběma strážníky, obviněná byla seznámena s důvody, které k výzvě vedly, odmítla však opakovaně výzvě vyhovět. Správní orgán toto jednání posoudil jako úmysl přímý,

neboť obviněná evidentně byla seznámena s tím, že svým jednáním ohrozí zájem chráněný zákonem (veřejný pořádek), a na základě vlastního rozhodnutí vědomě odmítla výzvě vyhovět. (...) neexistovaly pochybnosti o tom, že výzvu činí úřední osoba (...) strážník MěP je ze zákona v popsanych případech oprávněn požadovat prokázání totožnosti. Lze tedy konstatovat, že výzva byla učiněna úřední osobou při výkonu její pravomoci na základě zákonného zmocnění. Výzva byla jasná a určitá, nepochybně z ní vyplývalo, co má vyzvaná osoba učinit. Požadavek strážníků byl přiměřený situaci, splnění výzvy nebránila obviněné žádná překážka. Obviněná argumentovala tím, že k výzvě nebyl dán důvod, správní orgán k tomu uvádí, že k prokázání totožnosti byla vyzvána v souvislosti s prověřováním oznámení o dítěti bez dozoru a strážníci MěP požadovali od obviněné vysvětlení. (...) každý je povinen podrobit se výkonu pravomoci úřední osoby bez ohledu na vlastní soukromý názor, aniž by nejdříve hodnotil zákonnost postupu úředních osob a teprve na základě toho výzvu uposlechl nebo neuposlechl (...)“.

Naopak řízení vedené proti žalobkyni „pro podezření z přestupku proti majetku, úmyslné způsobení škody na cizím majetku poškozením věci, § 50 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona, kterého se obviněná měla dopustit ... na služebně MěP tím, že se měla během provádění služebních úkonů ... rozeběhnout směrem k oknu služebny směřujícímu do ulice H. náměstí, měla vyskočit na dřevěný kryt topení a snažit se okno pěstmi rozbít, při tom měla strhnout vertikální žaluzie a hodit je na zem, od okna měla být svedena strážníky a za pomoci hmatů a chvatů zpacifikována, při tomto zákroku měla poškodit strážnici Zvěřinové služební výstroj (roztrhnout služební kalhoty)“, bylo citovaným rozhodnutím zastaveno, protože spáchání skutku jí nebylo prokázáno. Městský úřad k tomu v daném rozhodnutí uvedl, že se nepodařilo bez pochybností prokázat, že k poškození majetku došlo na základě úmyslného jednání žalobkyně. Dodal, že „ke stržení žaluzií došlo v okamžiku, kdy byla obviněná stažena strážníky z okenního parapetu, během toho se zachytila za žaluzie. (...) šlo pravděpodobně o instinktivní reakci člověka, který se v pádu snaží zachytit nejbližší věcí. Okamžik, kdy došlo k roztržení kalhot str. Z., není na záznamu patrný, na záznamu je zachyceno, jak strážníci obviněnou opakovaně stahují z okenního parapetu, poté ji pacifikují na zemi, v průběhu tohoto zásahu mělo dojít k poškození výstroje. I v tomto případě správní orgán konstatuje, že neshledal žádné náznaky, které by mohly vést k závěru, že, by k poškození služební výstroje došlo úmyslným jednáním obviněné“.

V tomto přestupkovém řízení dle záznamu o podání svědecké výpovědi ředitel městské policie L. P. uvedl, že „byl na kontrole činnosti hlídky ... strážníci mi říkali, že byli několikrát upozorněni ... že na náměstí je samotné, asi 10leté dítě, že nejprve bylo na náměstí, pak na lavičce, a že je bez dozoru. Strážníci uvedli, že jdou shánět někoho, kdo se má o dítě starat. Potom jsem dalšímu jednání nebyl přítomen, šel jsem asi po půl hodině na služebnu. Když jsem tam přišel, už na místě byla paní V. W. (...). Tam jsem byl přítomen tomu, že ji vyzývali, aby předložila občanský průkaz, aby mohla být zjištěna její totožnost. (...) strážník Z. ji vyzvala jménem zákona, aby prokázala totožnost. Pak paní ... říkala, že nevidí důvod, proč by měla prokázat totožnost. Na to jí bylo sděleno, že to je kvůli podezření z protiprávního jednání, že se nestarala o to dítě. Výzva k prokázání byla opakovaná, kolikrát zazněla, to nevím, ale byla opakovaná, i já osobně jsem paní ... vysvětloval, proč má předložit občanský průkaz, jinak že bude muset být přivolána hlídka PČR Paní ... totožnost odmítala prokázat s tím, že nevidí důvod. K prokázání nedošlo ... paní ... se rozhodla, že odejde, že na služebně nebude. Strážník, myslím, že to byl K., jí řekl, že musí setrvat do příjezdu policie. Na to se paní ... rozeběhla, skočila na židle a dřevěný parapet a začala do toho okna bouchat. Strážníci ji od okna odtahovali, přičemž paní ... strhla ty žaluzie. (...) Pak jsem paní ... řekl,

že takhle ne, že tu škodu bude muset uhradit. Na to se ... opět rozeběhla k oknu, začala do něj opět bouchat. Strážníci ji opět od okna odtáhli a pak už jí nasadili pouta“.

Strážnice městské policie A. Z. pak dle záznamu o podání svědecké výpovědi v daném řízení uvedla, že „(...) kolem půlnoci jsme ... byli na náměstí, kde jsme byli upozorněni několika lidmi nezávisle na sobě, byli to asi 3 - 4 osoby, že se na náměstí pohybuje dítě, chlapec Když to bylo po několikáté, požádali jsme toho chlapce, aby nám řekl, s kým na náměstí je. Vždy, když máme oznámenou nějakou událost, jsme povinni oznámení prověřit. Pak jsme společně s tím chlapcem našli jeho matku, já jsem paní ... viděla už z dálky, byla tam s dalšími, asi pěti osobami. Žádala jsem paní ..., aby předložila doklad totožnosti, abych mohla ukončit prověřování. Pak jsem paní ... požádala, aby si chlapce raději odvedla domů, protože se mi to zdálo vhodnější. Celé moje jednání bylo velmi klidné. Paní ... mi odmítla prokázat totožnost, já jsem žádost opakovala, nejprve neformálně, poté i se zákonnou výzvou. (...) paní ... stále trvala na tom, že mi totožnost nemusí prokazovat. S kolegou jsme se snažili vysvětlit, proč požadujeme prokázání totožnosti, paní řekla, že bychom si do spisů mohli napsat cokoli, proto řekla, že půjde s námi na služebnu, aby si mohla zkontrolovat, co napíšeme. S tím jsme souhlasili, chlapec zůstal na náměstí se skupinkou těch žen. (...) Na služebně jsme řešili, jestli je v souladu se zákonem chtít prokázání totožnosti, vysvětlili jsme, že ano, že pokud proti osobě provádíme zákrok, máme právo požadovat prokázání totožnosti. Paní ... řekla, že není přesvědčená o tom, že na to máme právo, a že odchází. Nejprve chtěla odejít dveřmi, pak najednou šla k oknu, my jsme nejprve nezareagovali, netušili jsme, že by mohla skočit do okna, pak jsem jako první zareagovala já. Paní ... vylezla na okno, pěstmi bouchala na okno, já jsem ji chytila za oblečení a strhla ji z okna, došlo i ke stržení žaluzií. V tu chvíli se situace začala hrotit, na služebnu bylo oknem vidět. I poté, co jsme ji shodili na zem, stále jsme se ale snažili vše vysvětlit, ale paní ... se otočila, a na okno skočila znovu, já jsem ji strhla znovu s panem P., z druhé strany ji chytil kolega K., já jsem jí přiložila pouta (...). Osobu jsme pak prohledali, zda u sebe nemá zbraň. Pak jsme přivolali hlídku státní policie pro ztotožnění. Když přijela ..., situace venku se začala zhoršovat, pokud si pamatuji, přivolali si další hlídky V tu dobu probíhalo další vysvětlování, snažili jsme se říci, že celý problém vznikl z toho, že nám odmítla prokázat totožnost, ne proto, že měla s sebou dítě. Státní policie poté provedla u paní ... dechovou zkoušku s pozitivním výsledkem, asi 3 promile. (...) Při zásahu jsem měla na sobě uniformu, představovala jsem se, paní ... si vytáhla notýsek, zapisovala si naše služební čísla, tak jsme jí řekli, že to není problém... . (...) nejprve jsem jí vysvětlovala, že po ní můžu požadovat prokázání totožnosti, když od ní požaduji vysvětlení, po třetí zazněla zákonná výzva jménem zákona. Na náměstí jsme nechtěli vyvolávat nějakou paniku, proto jsme souhlasili s tím, co nabídla ..., tedy, že s námi půjde na služebnu. Prokázání totožnosti jsme požadovali v souvislosti s tím, že jsme od paní ... požadovali vysvětlení, a to proto, že jsme chtěli ověřit, že se skutečně jedná o matku toho chlapce. Na služebně jsme výzvy k prokázání totožnosti opakovali, byla to výzva jménem zákona. Situace na služebně byla chaotická, venku stále někdo křičel, paní ... si stále opakovala svoje, my se snažili vysvětlit důvody, proč požadujeme prokázání totožnosti (...). Dále chci dodat, že jsme přivolávali sociální pracovníci, to asi v době, kdy jsme volali hlídku PČR“.

Žalobkyně v dané věci dále mimo jiné navrhovala, aby soud provedl důkaz kopií internetových stránek festivalu, žaloby proti zásahu Policie ČR, článkem v týdeníku R. a stížností ke GIBS. Provedení těchto důkazů nicméně shledal soud s ohledem na shodná tvrzení účastníků a další provedené dokazování nadbytečným.

VIII. Posouzení žaloby

Jak již bylo výše uvedeno, mohl soud při věcném projednání dané žaloby věnovat pozornost pouze zásahům (postupům) městské policie žalovaného (nikoliv jiných subjektů), a to jen těm, které žalobkyně z hlediska časového a věcného vymezení učinila prostřednictvím žalobního návrhu předmětem daného řízení.

Žalobkyně tedy v dané věci předně spatřuje nezákonný postup žalovaného v jeho neoprávněné výzvě k prokázání totožnosti a v předvedení na služebnu městské policie. V tomto ohledu je nutno poukázat na relevantní právní úpravu, kterou v dané věci představuje především zákon o obecní policii. Krajský soud se samozřejmě plně ztotožňuje s ústavními východisky, které ve svých podáních žalobkyně obsáhle popsala, včetně vymezení konkrétních jejích práv garantovaných Listinou základních práv a svobod, jež byla činností městské policie v dané věci dotčena. Jak nicméně sama žalobkyně uvádí, tato ústavní práva mohou být zákonem omezena, přičemž řadu omezení v sobě zahrnuje právě i zmíněný zákon o obecní policii. Pro nyní projednávanou věc pak je relevantní právě to, zda se městská policie žalované pohybovala v mantinelech daných tímto zákonem či z nich vykročila, tedy jednala nezákonně. Zákon o obecní policii předně ve svém § 1 odst. 2 a 3 uvádí, že obecní policie „zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plní další úkoly, pokud tak stanoví tento nebo zvláštní zákon“, přičemž „spolupracuje v rozsahu stanoveném tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem s Policií České republiky (dále jen „policie“), státními orgány a orgány územních samosprávných celků“. Jak potom plyne z § 2 citovaného zákona, obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů mimo jiné: „a) přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku, b) dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití, c) dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce, (...) e) se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení, f) se podílí na prevenci kriminality v obci, (...) h) odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce...“.

Konkrétní právní podklad pro oprávnění strážníka městské policie požadovat prokázání totožnosti představuje § 12 zákona o obecní policii, podle jehož odst. 2 „strážník je oprávněn vyzvat osobu, aby prokázala svoji totožnost, a) jde-li o osobu, vůči které provádí úkon k plnění úkolů obecní policie, b) jde-li o osobu podezřelou ze spáchání trestného činu nebo přestupku či jiného správního deliktu, c) jde-li o osobu, od níž bude třeba požadovat vysvětlení, d) jde-li o osobu, která odpovídá popisu osoby hledané policií nebo osoby pohřešované, e) na žádost jiné osoby, jestliže tato osoba má na zjištění totožnosti právní zájem, f) jde-li o osobu, která žádá o prokázání totožnosti podle písmena e), g) jde-li o osobu, která oznamuje podezření ze spáchání trestného činu, přestupku nebo jiného správního deliktu“. Podle § 13 odst. 1 téhož zákona pak „strážník je oprávněn předvést na policii osobu, která odmítla vyhovět výzvě strážníka k prokázání totožnosti podle § 12 odst. 2 nebo nemůže ani po poskytnutí nezbytné součinnosti strážníka svou totožnost prokázat“.

V projednávané věci z podkladů předložených žalovaným, z provedeného dokazování i ze samotných (shodných) tvrzení účastníků vyplývá, že v době před půlnocí z 27. 5. 2016 na 28. 5. 2016 odpočíval a spal v průběhu festivalu probíhajícího na náměstí v L. n. L. syn žalobkyně (který v té době dosáhl 11 let věku) střídavě na lavičce a „znaku města“ zabalený do deky, resp. se v uvedené době pohyboval po náměstí samostatně. Bylo přitom tomu tak po delší dobu (nejednalo se jen o jednorázový či krátkodobý pohyb této osoby bez dozoru), neboť dle tvrzení samotné žalobkyně si její syn odešel „zabalený do deky odpočinout na nedalekou lavičku“ již přibližně ve 23.00 hod. Žalobkyně pak nerozporuje ani, to, že na tuto skutečnost byla opakovaně upozorněna hlídka městské policie ze strany účastníků festivalu či

dalších osob. Stejně tak žalobkyně nerozporuje, že byla v té době pod vlivem alkoholu, přičemž nikterak nezpochybnila ani výsledek provedené dechové zkoušky na přítomnost alkoholu, který u ní v době provedení této zkoušky činil 2,62‰.

Žalobkyně ve vztahu k této části napadeného zásahu městské policie žalovaného argumentuje tím, že nebyl dán zákonný důvod dle shora citovaného § 12 odst. 2 zákona o obecní policii k tomu, aby v dané situaci k výzvě strážníků prokazovala svoji totožnost. Žalobkyni je předně nutno dát za pravdu v tom, že vyjádření jednotlivých aktérů zákroku se liší, pokud jde o uváděný důvod (s odkazem na příslušné ustanovení zákona o obecní policii), na základě něhož byla žalobkyně k prokázání totožnosti vyzvána. Žalovaný ve vyjádření k žalobě k této otázce nic neuvádí, přičemž výpovědi ředitele městské policie a strážnice Z. v přestupkovém řízení se pak do určité míry rozcházejí v tom, že kombinují důvody, které měly být žalobkyni v rámci výzvy k prokázání totožnosti sděleny. Těmi mělo být jednak to, že její syn spal na lavičce a žalobkyně je podezřelá „z protiprávního jednání“, jednak jím mělo být provádění zákroku městské policie a uvedená strážnice též jako důvod zmínila i to, že po žalobkyni bude požadováno vysvětlení. Stejně tak soud nemohl přehlédnout neobvyklou skutečnost, že úřední záznam městské policie o popsáném zásahu [který k důvodu prokázání totožnosti odkazuje na § 12 odst. 2 písm. b) zákona o obecní policii], je datován až dnem 17. 8. 2016, tedy zjevně byl vyhotoven až po doručení projednávané žaloby žalovanému. Na výše uvedené rozpory je nicméně podle názoru soudu nutno nahlížet optikou shora popsané situace, kdy především bylo v nočních hodinách nalezeno na lavičce spící (odpočívající) dítě, tato situace nebyla krátkodobá (jednorázová), další účastníci festivalu městskou policii na spícího nezletilého opakovaně upozornili, přičemž osoba, kterou dítě posléze označilo strážníkům městské policie za svoji matku, vykazovala známky opilosti. K tomu soud pouze poznamenává, že hladina alkoholu zjištěná u žalobkyně představuje dle odborně stanovených fází opilosti na základě veřejně přístupných zdrojů (viz např. KALINA, K., a kol.. *Základy klinické adiktologie*. Praha : Grada Publishing, 2008) již tzv. těžkou opilost, jejímiž příznaky jsou mimo jiné blábolivá řeč, neschopnost samostatné chůze, psychické poruchy či výraznější poruchy chování.

Za těchto okolností je soud toho názoru, že naopak bylo povinností městské policie v souladu s citovanými § 1 a § 2 zákona o obecní policii vymezujícími její úkoly, aby odpovídajícím způsobem na danou situaci reagovala a aby dostatečně určitě zjistila nastalý stav věci. Není ostatně ani vyloučeno, že vznik obdobné situace a následný postup městské policie (tedy předávání nalezeného dítěte rodiči či jiné odpovědné osobě pod vlivem alkoholu v nočních hodinách na veřejném prostranství), včetně podkladů a informací, které v rámci takového postupu městská policie získá, mohou být naprosto zásadní např. pro budoucí činnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí či dokonce pro orgány činné v trestním řízení. Nelze přitom po strážníkovi městské policie při provádění určitého zákroku vždy dost dobře požadovat, aby byl na daném místě za jakýchkoliv okolností okamžitě schopen vyhodnotit danou situaci a veškeré její souvislosti tak přesně, aby mu bylo zcela zřejmé, zda jeho zákrok v tomto ohledu bude či nebude např. pro činnost uvedených orgánů významný, přičemž pak pro postup strážníka v takové situaci nemůže být určující jen to, zda reakce žalobkyně na nezletilého syna byla v daný moment negativní, neutrální či pozitivní. Samozřejmě by bylo velmi vhodné a žádoucí, aby strážník městské policie byl schopen formulovat důvody výzvy k prokázání totožnosti dosti určitě, a to nejen z hlediska vymezení konkrétních skutkových okolností dané situace, ale též s odkazem na relevantní ustanovení příslušného právního předpisu. V této souvislosti ovšem nelze odhlédnout od toho, že strážník musí jednat v takové situaci bez prodlení, na základě okamžitého posouzení skutkových okolností a nemá v tomto ohledu „komfort správního orgánu, čas a různé prostředky

k dosažení zamýšleného legitimního cíle (formalizované dokazování, ověřování, opakované upozornění, pořádkové pokuty), a proto po něm také nelze požadovat v jednání limity, které existenci takových podmínek předpokládají“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 1 As 63/2011–97).

V nyní projednávané věci ze samotných žalobních tvrzení plyne, že žalobkyně neměla pochybnost o tom, že výzvu k prokázání totožnosti vůči ní činí strážník městské policie, jemuž obecně oprávnění vyzvat k prokázání totožnosti svědčí. Stejně tak sama žalobkyně uvedla, že jí byl důvod výzvy sdělen, a to minimálně v tom rozsahu, že její nezletilý syn „*spal na lavičce*“. Aniž by bylo nutno hodnotit tvrzení žalobkyně, která uvádí, že si i za výše popsaných okolností byla „*vědoma zásady zákonné licence zakotvené v čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod ... a trvala na dodržení této zásady ze strany strážníků*“, je soud v návaznosti na výše uvedené toho názoru (a to i s odkazem na citovanou judikaturu Nejvyššího správního soudu), že nelze vždy lpět formalisticky na tom, aby bylo zpětně přesně zcela jednoznačně prokázáno, z jakého důvodu ve smyslu citovaných ustanovení zákona byla přesně žalobkyně k prokázání totožnosti vyzvána [zda to bylo podle písm. a), b) či c) ustanovení § 12 odst. 2 zákona o obecní policii], resp. hodnotit, v jaký moment danému strážníkovi vyvstalo podezření ze spáchání trestného činu (přestupku či jiného správního deliktu), v jaký moment začal přesně vymezený úkon městské policie či v jaké fázi se tento úkon přeměnil v „*pouhý*“ požadavek na podání vysvětlení. Podstatné naopak je, aby skutkové okolnosti v dané věci výzvu k prokázání totožnosti odůvodňovaly a byly pod příslušné ustanovení zákona o obecní policii podřaditelné. Stejně tak je třeba trvat na tom, aby relevantní okolnosti věci byly osobě podléhající výzvě k prokázání totožnosti dostatečně určitě sděleny a především aby s přihlédnutím k individuálním okolnostem dané věci postup strážníků nevykazoval prvky libovůle, zneužití pravomoci či snad dokonce až šikanozního postupu. S ohledem na výše popsané specifické okolnosti dané věci nemá soud pochybnosti o tom, že zde mohly být naplněny všechny důvody k prokázání totožnosti, na které strážníci městské policie odkázali. Stejně tak soud v dané věci, pokud jde o výzvu k prokázání totožnosti, neshledal ze strany městské policie v jejím jednání žádné zjevné projevy libovůle či snad dokonce šikany a dospěl k závěru, že její postup vedoucí k výzvě žalobkyni k prokázání totožnosti lze akceptovat. I kdyby sdělení důvodu výzvy k prokázání totožnosti na počátku celého incidentu spočívalo v prostém konstatování, že syn žalobkyně spal bez dozoru na lavičce, lze připustit, že v určité situaci může být takové sdělení z hlediska zákonnosti dostatečné, resp. vždy bude záležet na hodnocení konkrétních okolností projednávaného případu. Ve věci nyní posuzované přitom dále není pochyb o tom, že žalobkyně dobrovolně odešla na služebnu městské policie a jak je ze záznamu ze služebny i dalších podkladů, které měl soud k dispozici (zejm. svědecké výpovědi v přestupkovém řízení) zřejmé, výzva k prokázání totožnosti byla ve vztahu k ní učiněna opakovaně. Není ostatně ani vyloučeno, že důvody k prokázání totožnosti se mohou v průběhu určitého incidentu upřesňovat (je přirozené a logické, že pokud osoba odmítne prokázání totožnosti pro neurčitost či nedostatečnost výzvy, strážník výzvu upraví a precizuje) či dokonce změnit (např. na místo podání vysvětlení se již mohlo jednat o důvod spočívající v prováděném zákroku proti žalobkyni či naopak atd.). Ostatně dle shora citovaného pravomocného rozhodnutí Městského úřadu L. n. L. v přestupkovém řízení, které žalobkyně doložila, sama žalobkyně připustila, že výzva skutečně mohla zaznít tak, jak v daném řízení uvedli strážníci městské policie ve svých svědeckých výpovědích, tedy včetně slov „*jmenem zákona*“. S ohledem na výše uvedené tedy lze uzavřít, že výzvu žalobkyni ze strany městské policie k prokázání totožnosti soud za daných okolností neshledal nezákonnou. V této souvislosti soud samozřejmě nepřehlédl, že žalobkyně k okolnostem „*započetí samotné situace na náměstí*“ a navrhla k provedení důkazu svědecké výpovědi jejího nezletilého syna a dále M.

K., I. D. a strážnice A. Z. S ohledem na tvrzení účastníků, další provedené dokazování i výše uvedené odůvodnění však soud provedení těchto důkazů shledal nadbytečným.

Pokud pak jde o další spornou otázku, tedy předvedení žalobkyně na služebnu městské policie, zde je soud nucen předně upozornit na to, co již bylo uvedeno shora a plyne i ze samotných (opakovaných) žalobních tvrzení, tedy že žalobkyně na služebnu městské policie přišla dobrovolně (tomu ostatně svědčí i videozáznam ze služebny). Jak přitom plyne z výše citovaného § 13 odst. 1 zákona o obecní policii, pokud určitá osoba odmítla vyhovět výzvě strážníka k prokázání totožnosti, je strážník oprávněn předvést tuto osobu na policii (ve smyslu citovaným zákonem užitá zkratka je míněna Policie ČR). V dané věci však nebyla žalobkyně na policii předvedena a sama souhlasila s tím, že se dostaví na služebnu městské policie. Argument žalobkyně, podle níž nebyly naplněny podmínky pro prokázání totožnosti, a tedy nemohl být naplněn ani důvod k předvedení, pak v dané věci nemůže obstát ani s ohledem na výše uvedené odůvodnění. Přestože tímto směrem žalobkyně výslovně neargumentuje, soud nepřehlédl, že po krátké době po dostavení se na služebnu městské policie dle jejího pohybu zřejmě žalobkyně hodlala prostor služebny opustit, v ten moment se však před dveře služebny postavila strážnice, která do té doby otevřené dveře služebny zavřela. K tomu soud pouze uvádí, že pokud dojde k odmítnutí prokázání totožnosti osobou přítomnou na služebně městské policie, považuje za logické, aby součástí možnosti jejího předvedení na policii byla též možnost zajištění setrvání dané osoby na služebně městské policie do doby příjezdu přivolané hlídky Policie ČR.

Další sporný postup městské policie žalovaného, který žalobkyně napadá a označuje za nezákonný zásah, spočívá v neoprávněném použití donucovacích prostředků, zejména hmatů, chvatů a pout. Žalobkyně namítá, že se nedopustila žádného jednání, které by použití donucovacích prostředků odůvodňovalo. Jak v této souvislosti plyne z § 18 zákona o obecní policii *„Donucovacími prostředky jsou a) hmaty, chvaty, údery a kopy, b) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek, c) obušek a jiný úderný prostředek, d) pouta, e) úder služební zbraní, f) hrozba namířenou služební zbraní, g) varovný výstřel ze služební zbraně, h) technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla“* (odst. 1). *„Donucovací prostředky je strážník oprávněn použít v zájmu ochrany bezpečnosti jiné osoby nebo své vlastní, majetku nebo k zabránění výtržnosti, rvačce nebo jinému jednání, jímž je vážně narušován veřejný pořádek“* (odst. 2). *„Před použitím donucovacích prostředků podle odstavce 1 písm. a) až g) je strážník povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání slovy "jménem zákona" s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků; to neplatí, je-li ohrožen jeho život nebo zdraví anebo život nebo zdraví jiné osoby a zákrok nesnese odkladu“* (odst. 3). *„O tom, který z donucovacích prostředků použije, rozhoduje strážník podle konkrétní situace tak, aby dosáhl účelu sledovaného zákrokem; přitom použije takového donucovacího prostředku, který je nezbytně nutný k překonání odporu osoby, která se dopouští protiprávního jednání“* (odst. 4). *„Strážník je povinen dbát, aby použitím donucovacích prostředků nezpůsobil osobě újmu zřejmě nepřiměřenou povaze a nebezpečnosti jejího protiprávního jednání“* (odst. 5). Speciální úpravu týkající se použití donucovacího prostředku v podobě pout pak představuje § 18a odst. 1 téhož zákona, podle něhož *„Strážník je oprávněn použít pouta a) při omezení osobní svobody osoby podle § 76 odst. 2 trestního řádu, b) při předvedení osoby podle tohoto nebo zvláštního zákona, která klade odpor, nebo c) proti osobě, která fyzicky napadá jinou osobu nebo strážníka, ohrožuje vlastní život, poškozuje cizí majetek nebo se pokusí o útěk při zákroku strážníka“*.

Ve vztahu k této části žalobkyní zpochybňovaného postupu městské policie žalovaného soud uvádí, že ani v tomto případě se neztotožňuje s jejím názorem o nenaplnění podmínek pro využití donucovacích prostředků dle shora citovaných ustanovení. Soud v nyní

projednávané věci považuje za nutné poukázat v této souvislosti především na to, že žalobkyní zmiňované donucovací prostředky strážníci použili až v situaci, kdy se dle záznamu ze služebny městské policie již po jednom předchozím vkročení na parapet a stržení okenních žaluzií žalobkyně pokusila opětovně vstoupit do zvýšeného „prostoru v okně“. Právě opakovaný charakter chování žalobkyně je v tomto ohledu klíčový. Při prvním pokusu vstoupit na parapet byla totiž toliko stržena z okna (v důsledku toho pak spadla na podlahu), aniž by však dále strážníci ve vztahu k ní jakékoliv hmaty, chvaty či jiné donucovací prostředky použili. Stěžejní pro daný zákrok je tedy právě to, že se o vstup na parapet žalobkyně pokusila opětovně. Byť žalobkyně tvrdí, že pouze chtěla komunikovat s osobami stojícími před služebnou, není podle názoru zdejšího soudu sporu o tom, že její popsané chování určitý zákrok přítomných strážníků vyžadovalo, a to tím spíše, že dle záznamu ze služebny po prvním vstupu do „prostoru okna“ strážníci žalobkyni zcela zjevně vysvětlovali, že se tímto způsobem chovat nelze. Případná snaha o komunikaci s osobami stojícími před služebnou nemůže počínání žalobkyně jakkoliv odůvodňovat či omlouvat, ostatně i kdyby pro takovou komunikaci měla žalobkyně závažné a neodkladné důvody, nebylo třeba vstupovat za tím účelem na okenní parapet.

Podle názoru zdejšího soudu pak přítomní strážníci městské policie byli oprávněni použít vůči žalobkyni hmatů a chvatů ve smyslu citovaného § 18 zákona o obecní policii, přičemž tento zákrok byl zákrokem neodkladným ve smyslu § 18 odst. 2 téhož zákona, neboť opakovaným vstupem na okenní parapet, a to i s přihlédnutím k tomu, že žalobkyně nesporně byla pod vlivem alkoholu a dle svého předchozího pohybu se zjevně do okna chystala tlouct pěstí, mohlo být přinejmenším ohroženo její zdraví či zdraví osob stojících venku za oknem. V takové situaci strážníci nemohli předvídat, co hodlá žalobkyně učinit, případně jakou silou bude do okna tlouci. Použité hmaty a chvaty pak odpovídaly tomu, aby žalobkyni zabránily v opětovném pokusu vstoupit na okenní parapet. Pokud pak jde o použití pout, je pravdou, že zákon pro využití tohoto donucovacího prostředku stanoví kritéria ještě přísnější, ovšem i ta podle názoru soudu byla v dané věci naplněna. Zde je nutno opětovně zdůraznit, že s ohledem na žalobní návrh i argumentaci žalobkyně je předmětem posouzení ze strany soudu v této souvislosti pouze otázka možnosti použití tohoto donucovacího prostředku a nikoliv případné související další otázky, které mohou vyvstat (např. doba spoutání). Zde je nutno zopakovat, že především z důvodu opakovaného vstupu žalobkyně na okenní parapet zjevně nebylo možno pro strážníky v daný moment z chování žalobkyně předvídat, zda bude dále v důsledku jejího chování poškozován majetek, přičemž strážníkům nemohlo být zřejmé ani to, zda žalobkyně (jak tvrdí) chtěla pouze na své zadržení upozornit návštěvníky festivalu (za tímto účelem ostatně nemusela nutně vstupovat na parapet okna), nebo zda nehodlá opustit služebnu oknem, čemuž mohlo její předchozí jednání na služebně nasvědčovat. Jak ostatně plyne z fotodokumentace předložené samotnou žalobkyní, okno služebny městské policie, do něhož vstupovala, nebylo opatřeno mříží a nachází se v přízemí budovy, tedy opuštění služebny oknem by pro žalobkyni nebylo nikterak komplikované. Je sice možné, že žalobkyně skutečně nehodlala služebnu městské policie opustit a chtěla pouze komunikovat s osobami stojícími venku. Vzhledem k jejím nestandardnímu jednání (především již mnohokrát zmíněnému opakovanému vstupu na okenní parapet) nelze klást k tíži strážníků to, pokud si její jednání vyložili jako pokus o další možné poškození majetku, resp. opuštění služebny ve smyslu § 18a odst. 1 písm. c) zákona o obecní policii. O tom, že v daný moment již ve vztahu k žalobkyni probíhal zákrok městské policie ve smyslu posledně zmíněného ustanovení zákona o obecní policii, nemá zdejší soud pochyb. S ohledem na výše uvedené tedy ani namítanou nezákonnost použití donucovacích prostředků neshledal důvodnou.

Krajský soud v Praze samozřejmě nepřehlédl, že žalobkyně v rámci projednávání žaloby v návaznosti na argumentaci týkající se nezákonného použití donucovacích prostředků poukázala též na neoprávněnost její osobní prohlídky. K tomu je však soud nucen opětovně zdůraznit, jak již učinil shora, že předmět řízení je i v případě projednávání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem tvořen žalobním návrhem (petitem), přičemž soud je oprávněn určit nezákonnost pouze takového zásahu, který je v rámci žalobního návrhu řádně vymezen. Otázka osobní prohlídky žalobkyně provedené strážníky městské policie je přitom právě příkladem jednoho z více dějů a souvislostí celého incidentu, které žalobkyně v žalobě sice také popisuje, nicméně vyslovení nezákonnosti takového postupu se ve svém žalobním návrhu nedomáhá. Hovoří-li žalobkyně v žalobním návrhu obecně o donucovacích prostředcích (k němuž připojuje jejich demonstrativní výčet), je k tomu třeba uvést, že provedení osobní prohlídky žalobkyně z hlediska povahy tohoto úkonu ani z hlediska systematiky zákona o obecní policii donucovací prostředek ve smyslu citovaného zákona představovat nemůže. Proto se soud otázkou nezákonnosti postupu městské policie spočívajícího v prohlídce žalobkyně či využití oprávnění odebrat jí zbraň nebyl oprávněn zabývat.

Žalobkyně pak v neposlední řadě zpochybnila postup žalovaného v tom smyslu, že shledává nezákonnost jejího zadržení na služebně městské policie žalovaného po dobu cca 2 hodin. K tomu v rámci žaloby uvedla, že délka zadržení byla neadekvátní, neboť účel zadržení, tj. zjištění její totožnosti, byl naplněn téměř bezprostředně po jejím předvedení na služebnu. Ve vztahu k této otázce soud pouze připomíná, že dle záznamu ze služebny městské policie, jehož časové údaje účastníci nezpochybňují, žalobkyně vstoupila do služebny městské policie v 0.29 hod. a opustila ji ve 2.24 hod., tedy skutečně se zde nacházela po dobu téměř 2 hodin. Stejně tak je nutno dát za pravdu žalobkyni v tom, že její totožnost byla zjevně zjištěna mnohem dříve před tím, než služebnu opustila. Soud však nemůže souhlasit se žalobkyní v tom, že jediným účelem jejího zadržení bylo právě zjištění její totožnosti. Tento důvod zde sice zjevně existoval na počátku celého incidentu (viz např. výše zmíněný postup strážnice, která jí krátce po příchodu zabránila v opuštění služebny), ovšem s ohledem na další události se důvod zadržení žalobkyně nepochybně mohl změnit, k čemuž také v dané věci zjevně došlo. Navíc je zřejmé, že důvodem setrvání žalobkyně na služebně nebyla pouze činnost městské policie, ale že vůči žalobkyni byly též činěny úkony Policií ČR, tedy subjektem od žalované odlišným (např. zmiňovaná dechová zkouška). Ze záznamu ze služebny je zcela zjevná i další komunikace mezi žalobkyní a příslušníky Policie ČR, ostatně i s ohledem na žalobkyní popisovanou situaci před služebnou městské policie byla činnost příslušníků Policie ČR opakovaně přerušena. Za těchto okolností není nutno podle názoru soudu lpět formalisticky na tom, aby Policie ČR žalobkyni převezla na svoji služebnu a tam činila shodné úkony jako na služebně městské policie (takový postup by navíc mohl ještě eskalovat již tak komplikovanou situaci vzniklou před služebnou městské policie). Jistě není sporu o tom, že zadržení jakékoliv osoby ze strany orgánů veřejné moci by mělo být co nejšetnější a mělo zadrženou osobu omezovat co nejméně. V nyní projednáváné věci však soud s ohledem na výše uvedené okolnosti dané věci nemá za to, že by v důsledku postupu městské policie žalovaného byla žalobkyně zadržována po dobu tak nepřiměřenou, že by to mělo vést k závěru o nezákonnosti postupu městské policie. Celý zásah městské policie i Policie ČR propuštění žalobkyně nepochybně mohlo proběhnout rychleji, to však ještě samo o sobě nemůže být dostačující ke konstatování nezákonnosti postupu žalovaného. K tomu, aby byl napadený zásah shledán nezákonným, totiž musí dosahovat určité intenzity, a to ze strany žalovaného orgánu. S ohledem na shora popsání okolností dané věci soud neshledal, že by délka zadržení žalobkyně v důsledku činnosti městské policie natolik významně zasáhla do jejích práv, že by bylo nutno konstatovat nezákonnost zadržení. Nad rámec výše uvedeného

Ize ostatně poukázat na to, že s časovým úsekem dvou hodin pracuje zákon o obecní policii jako úsekem, v rámci něhož je přípustné dokonce ještě výrazněji omezit možnost volného pohybu zadržené osoby (viz § 18a odst. 2 zákona o obecní policii). Proto soud ani v části týkající se zadržení žalobkyně po dobu 2 hodin na služebně městské policie žalobou důvodnou neshledal.

IX. Závěr a náklady řízení

Vzhledem k tomu, že v rámci žalobkyní vymezeného předmětu řízení soud neshledal naplnění podmínek předpokládaných výše citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu k vyhovění žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 87 odst. 3 s. ř. s.).

Nad rámec výše uvedeného pak soud opětovně poukazuje na to, že postup městské policie žalovaného mohl hodnotit pouze z hlediska zákonnosti, a to i přes to, že může mít s ohledem na zjištěný skutkový stav určité pochybnosti o vhodnosti postupu a adekvátnosti chování jednotlivých aktérů v různých fázích průběhu celého sporného incidentu. K tomu lze pouze dodat, a to ve vztahu k oběma stranám sporu, že alespoň elementární pravidla slušnosti či vzájemného pochopení a respektu jsou naprosto nezbytným předpokladem žádoucího rozumného uspořádání společenských vztahů, k němuž mohou soudy (resp. právní regulace obecně) přispět vždy jen do určité míry a nikdy v tomto ohledu nemohou zcela nahradit ochotu a vůli dotčených subjektů či správních orgánů řešit nastalé problémové situace klidně, smírně a kultivovaně.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci úspěšná nebyla, takže jí náhrada nákladů řízení nenáleží. Žalovaný sice byl ve věci úspěšný, přičemž soud si je vědom toho, že byl v pro účely jednání v dané věci zastoupen advokátem, nicméně v tomto ohledu je nutno zdůraznit, že právo na náhradu nákladů řízení lze přiznat pouze u nákladů důvodně vynaložených. V nyní projednávané věci soud dospěl k závěru, že žalovaný, který je obcí s rozšířenou působností, by měl pro účely řízení před soudem disponovat dostatečným odborným aparátem a nebylo nutno nechat se zastupovat advokátem na základě plné moci. Ani povaha dané věci (posouzení otázky zákroku městské policie) nepředstavuje otázku natolik specializovanou, která by odůvodňovala využití externích osob pro zastupování v soudním řízení. Právním žalovaného nepochybně bylo advokátního zastoupení využít, nicméně náklady na takové zastoupení soud nepovažuje za důvodně vynaložené v tom smyslu, že by povinnost jejich náhrady měl uložit k tíži žalobkyně. S ohledem na výše uvedené proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 12. června 2017

JUDr. Milan Podhrázký, v. r.
předseda senátu

Za správnost:
Božena Kouřimová